

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาอนาคตภาพการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์แนวโน้มที่มีฉันทามติ (Consensus) ของกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับอนาคตภาพอนาคตภาพการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ในปี พ.ศ. 2557-2561 ดังนี้

1. ด้านงานวิชาการและการจัดประสบการณ์แก่เด็ก มีการสนับสนุนให้ครูพี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยสนับสนุนครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู ในการหาสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยมอบหมายให้ครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู ในการจัดทำแผนประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยสนับสนุนให้ครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู ในการใช้สื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึงสื่อการเรียนรู้ที่ศูนย์มีความเหมาะสมสอดคล้องกับธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กปฐมวัยมีความพอเพียงต่อการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยมีการบันทึกผลการประเมินพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เป็นรายบุคคลและเป็นปัจจุบันจัดให้ผู้ที่มีความสามารถในการนิเทศการสอน นิเทศการจัดการเรียนการสอนและกำหนดแผนการนิเทศการสอนของครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู อย่างเป็นระบบชัดเจน

2. ด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมจัดให้มีห้องเรียนขนาดกว้างและสะอาดสำหรับการทำกิจกรรมได้สะดวกและเอื้อต่อการเรียนการสอนระดับปฐมวัยมีการดูแล จัดตกแต่งบำรุงรักษา อาคารสถานที่ให้สะอาด สวยงาม อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีอยู่เสมอขนาดสัดส่วนของโต๊ะ เก้าอี้ มีลักษณะเหมาะสมกับวัยของเด็กปฐมวัยและมีจำนวนเพียงพอให้เด็กใช้ทำกิจกรรมมีสนามเด็กเล่นและเครื่องเล่นอยู่ในสภาพดี ปลอดภัย และเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน บริเวณ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสะอาด มีที่ทิ้งขยะถูกสุขลักษณะและเพียงพอมีมุมต่าง ๆ ภายในห้องเรียน เช่น มุมบล็อกลูก มุมบ้าน มุมหนังสือ มุมศิลปะ มุมหม่อ และมุมวิทยาศาสตร์มีป้ายนิเทศหน้าห้องเรียนแสดงผลงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีหนังสือนิทาน เกม และของเล่นสำหรับเด็กอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับวัยของเด็กห้องเรียนคอมพิวเตอร์เหมาะสมและมีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอสำหรับเด็ก

3. **ดำเนินงานบุคลากร** มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการพ้นจากตำแหน่งของครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติในการสรรหาครูผู้สอนพี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์ การกำหนดเงินเดือน ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนให้ครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู มีความเหมาะสมครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู ได้รับการพัฒนาทักษะและความรู้เพิ่มเติมสร้างขวัญและกำลังใจ โดยการให้รางวัลผลการปฏิบัติงานดีเด่นแก่ครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู มีความเหมาะสม

4. **ดำเนินงานธุรการ การเงินและพัสดุ** การมีส่วนร่วมในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณและจัดแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กการควบคุมดูแลการจัดทำบัญชี มีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบมีการกำหนดหลักเกณฑ์ค่าใช้จ่ายและมาตรการการประหยัดงบประมาณที่รัดกุมมีระบบการควบคุมตรวจสอบในที่ถูกต้องมีการสำรวจความต้องการของครูผู้สอน ครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู ในการจัดซื้อตามแผน/โครงการ/กิจกรรมของศูนย์เปิดโอกาสให้ครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู มีส่วนร่วมในการเสนองบประมาณตามความต้องการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ การเงินและพัสดุ

5. **ดำเนินงานความสัมพันธ์ชุมชนและการประชาสัมพันธ์** จัดกิจกรรมปฐมนิเทศกิจกรรมพบผู้ปกครอง เพื่อให้คำปรึกษาสร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การจัดการศึกษาและการเลี้ยงดูเด็กอย่างถูกวิธีผู้ปกครองมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้แก่เด็กและครูจัดทำแผ่นพับ ข่าวสารเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผู้ปกครองมีโอกาสพบปะสนทนาพูดคุยเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของบุตรหลานผู้ปกครองและประชาชนในพื้นที่ อบต. ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประชาสัมพันธ์ข่าวสาร กิจกรรมและผลงานของโรงเรียนให้ผู้ปกครองได้ทราบอย่างสม่ำเสมอศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนในโอกาสต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างศูนย์ฯ ผู้ปกครอง ชุมชนผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมการประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์ในรอบปีทุกครั้ง

อภิปรายผล

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและสังเคราะห์ข้อมูลจากฉันทามติของกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง อำเภอแกด้า จังหวัดมหาสารคาม ระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2557- 2561)

1. ด้านงานวิชาการและการจัดประสบการณ์แก่เด็กมีการการสนับสนุนให้ครูพี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย สนับสนุนครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู ในการหาสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย มอบหมายให้ครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู ในการจัดทำแผนประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยสนับสนุนให้ครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู ในการใช้สื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึงสื่อการเรียนรู้ที่ศูนย์มีความเหมาะสมสอดคล้องกับธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กปฐมวัยมีความพอเพียงต่อการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยมีการบันทึกผลการประเมินพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เป็นรายบุคคลและเป็นปัจจุบันจัดให้ผู้ที่มีความสามารถในการนิเทศการสอน นิเทศการจัดการเรียนการสอนและกำหนดแผนการนิเทศการสอนของครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู อย่างเป็นระบบชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับกับสำนักงานบริหารการศึกษา ท้องถิ่น (2545 : 86) ได้กำหนดการปฏิบัติการบริหารศูนย์ ด้านงานวิชาการและการจัดประสบการณ์แก่เด็ก ว่าการประสานงานกับหน่วยการศึกษาอื่น การจัดประสบการณ์แก่เด็กเป็นการจัดกิจกรรมและบริการนอกเหนือจากการจัดกิจกรรมพัฒนาของเด็ก ได้แก่ กิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านสุขภาพอนามัย เช่น การเจริญวิทยาการมาบรรยาย การทัศนศึกษา กิจกรรมด้านโภชนาการ เช่น การรับบริจาคอาหารเสริม การจัดการทุนอาหารกลางวัน กิจกรรมนันทนาการ และการออกกำลังกายต้องจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยให้พัฒนาในทุกด้านและเหมาะสมกับวัย และกิจกรรมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เช่น กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เน้นกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม ให้เหมาะสมกับวัยและความต้องการของท้องถิ่น

2. ด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมจัดให้มีห้องเรียนขนาดกว้างและสะอาด สำหรับการทำกิจกรรมได้สะดวกและเอื้อต่อการเรียนการสอนระดับปฐมวัยมีการดูแล จัดตกแต่ง บำรุงรักษา อาคารสถานที่ให้สะอาด สวยงาม อยู่ในสภาพที่ใช้การได้คืออยู่เสมอนาตีสัดส่วนของโต๊ะ เก้าอี้ มีลักษณะเหมาะสมกับวัยของเด็กปฐมวัยและมีจำนวนเพียงพอให้เด็กใช้ทำกิจกรรมมีสนามเด็กเล่นและเครื่องเล่นอยู่ในสภาพดี ปลอดภัย และเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน บริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสะอาด มีที่ทิ้งขยะถูกสุขลักษณะและเพียงพอมีมุมต่าง ๆ ภายในห้องเรียน เช่น มุมบล็อก มุมบ้าน มุมหนังสือ มุมศิลปะ มุมหมอ และมุมวิทยาศาสตร์มีป้ายนิเทศหน้า

ห้องเรียนแสดงผลงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีหนังสือนิทาน เกม และของเล่นสำหรับเด็ก อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับวัยของเด็กห้องเรียนคอมพิวเตอร์เหมาะสมและมีจำนวนเครื่อง คอมพิวเตอร์เพียงพอสำหรับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขมิกานุ่มพุ่ม (2553 : 79) ได้ ศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลนครอุดรธานีพบว่าผู้ปกครองเห็นว่ามี การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลนครอุดรธานีโดยรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมากทุกด้านคือด้านบุคลากรและการบริหารจัดการด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความ ปลอดภัยด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรและด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจาก ชุมชนเมื่อจำแนกตามอายุเพศระดับการศึกษาอาชีพและรายได้ต่างกันเห็นว่ามี การดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลนครอุดรธานีโดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ($P > .05$)

3. ด้านงานบุคลากรมีหลักเกณฑ์ ในการพิจารณาการพ้นจากตำแหน่งของครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติ ในการสรรหาครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์การกำหนดเงินเดือน ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนให้ครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู มีความเหมาะสมครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือ ผู้ช่วยครู ได้รับการพัฒนาทักษะและความรู้เพิ่มเติมสร้างขวัญและกำลังใจ โดยการให้รางวัลผล การปฏิบัติงานดีเด่นแก่ครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู มีความเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ปภาดา วุฒิพันธ์ (2552 : 131) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารโรงเรียนที่ จัดการศึกษาปฐมวัยต้นแบบ และศูนย์เด็กปฐมวัยเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม พบว่า ระดับปัญหาการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและ ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยเครือข่าย อยู่ในระดับปานกลางทั้งโดยรวม และรายด้าน ดังนี้ ด้านการ บริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารวิชาการ และด้านบริหารงาน บุคคลเรียงตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคล

4. ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ การมีส่วนร่วมในการจัดทำคำขอตั้ง งบประมาณและจัดแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กการควบคุมดูแลการ จัดทำบัญชี มีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบมีการกำหนดหลักเกณฑ์ค่าใช้จ่ายและ มาตรการการประหยัดงบประมาณที่รัดกุมมีระบบการควบคุมตรวจสอบในที่ถูกต้องมีการสำรวจ ความต้องการของครูผู้สอน ครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู ในการจัดซื้อตามแผน/โครงการ/ กิจกรรมของศูนย์เปิดโอกาสให้ครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู มีส่วนร่วมในการเสนอ งบประมาณตามความต้องการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ การเงินและพัสดุซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูวดล วุฒิพันธ์ (2552 : 97) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง ปัญหาการ

บริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก เพราะว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ควบคุมดูแล การปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างครอบคลุมทั่วถึง ครูและผู้ปกครองไม่มีการวางแผนกันโดยการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

5. ด้านงานความสัมพันธ์ชุมชนและการประชาสัมพันธ์ ผู้ปกครองและประชาชนในพื้นที่ อบรมให้ความร่วมมือ เข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง เป็นอย่างดี ทั้งนี้เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้จัดกิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมพบผู้ปกครอง เพื่อให้คำปรึกษาสร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การจัดการศึกษาและการเลี้ยงดูเด็กอย่างถูกวิธี เปิดผู้ปกครองมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้แก่เด็กและครู มีการจัดทำแผ่นพับ ข่าวสารเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผู้ปกครองมีโอกาสพบปะสนทนาพูดคุยเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของบุตรหลานได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประชาสัมพันธ์ข่าวสาร กิจกรรมและผลงานของโรงเรียนให้ผู้ปกครองได้ทราบอย่างสม่ำเสมอศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนในโอกาสต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างศูนย์ฯผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมการประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์ในรอบปีทุกครั้งซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวรรณ ผลินยศ (2553 : 61) ได้ศึกษาการศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฝักแก้ว อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฝักแก้วโดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้านคือ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชนอยู่ในระดับมากบุคลากรที่มีเพศและสถานภาพต่างกัน เห็นว่ามีการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฝักแก้วโดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกันบุคลากรที่มีอายุต่างกันเห็นว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฝักแก้วโดยรวมและรายด้าน 2 ด้านคือด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยและด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันเห็นว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฝักแก้วจำนวน 2 ด้านคือด้านบุคลากร

และการบริหารจัดการและด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 บุคลากรที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันเห็นว่ามีภาระดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฝักแก้วโดยรวมและรายด้านจำนวน 2 ด้านคือ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการและด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

- 1.1 เป็นแนวทางให้กับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพต่อไป
- 1.2 ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการค้นคว้าและวิจัยในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม
- 2.2 ควรมีการศึกษากิจการการศึกษาในสถานศึกษาทุกประเภท โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคต